

Mattheus 4:17

*“Van toen aan heeft Jezus begonnen te prediken en te zeggen:
‘Bekeert u, want het koninkrijk der hemelen is nabij gekomen.’ ”*

Jezus prediking

1 Wanneer? Van toen aan

2 Wat? Bekeert u

3 Waarom? Want het koninkrijk der hemelen is nabij gekomen.

Gemeente,

Da's niet zo'n compliment, voor een vader of een leraar. Als vader wat heeft gezegd aan tafel of de leraar of conrector wat in de klas bij een rapportuitreiking. En ze zeggen daarna: nou, weer een hele preek gehad. Dan bedoel je iets mee te zeggen van: dat had nou niet hoeven op die manier of zo uitgebreid, dat was eigenlijk overbodig. Een hele preek. Dat is weer een voorbeeld hoe Bijbelse woorden uithollen en uitslijten van betekenis. Zonde is ook zo'n woord, hemel ook. Preek dus ook.

Want in zijn Bijbelse betekenis is preek juist iets wat wel nodig is, absoluut onmisbaar. Dat blijkt al aan het begin van onze tekst.

1 Wanneer heeft Jezus gepreekt?

Van toen aan heeft Jezus begonnen te prediken. Nu is de tijd er rijp voor. Nu de Heere Jezus uit Judea is weggegaan en is aangekomen in Galilea der heidenen. In de streken van Naftali en Zebulon. En als Hij daar is, dan begint Hij met prediken. Om aan te geven hiermee wordt de profetie vervuld over deze gebieden. De profetie van Jesaja over deze gebieden. Want daar woont het volk dat in duisternis zit en in schaduw van de dood. Vanouds het gebied dat een bufferzone was tussen Israel en Syrie. Het verst van de tempel vandaan, het dichtste bij Syrie. Het gebied waar het heidendom zijn meeste invloed had. Het kwam van net over de grens. Zoals in onze tijd in Zuid Brabant en Zeeuws Vlaanderen jongeren het makkelijkste naar de discotheken in Antwerpen gaan, en makkelijk verkeringen komen met roomse meisjes of jongens uit Belgie. En dat grensgebied was in tijd van oorlog het eerst in gevaar. Daar vonden de eerste schermutselingen plaats en vielen de eerste doden. Daarom: duisternis en schaduw van de dood. En als Jezus daar is gaat Hij prediken. Om aan te geven dat is dus het licht dat in deze gebieden gezien zou worden. Dat licht is de prediking. Bevrijdend, verlossend licht dat angst doet verdwijnen en heidendom verdrijft: de prediking. Als we dan bedenken dat ten diepste heel de wereld in duisternis is en in schaduw van de dood, dan is de prediking dus het licht voor de wereld. Dat is het enige wat de duisternis verdrijft. Alleen licht verdrijft de duisternis. Lawaai niet en heen en weer lopen niet. Alleen licht. Alleen de prediking verdrijft duisternis en schaduw van de dood. Die is het licht: onmisbaar dus.

De duivel heeft dat beseft. Satan beseft dat beter dan wij doorgaans. Want daarom heeft hij geprobeerd dat te blokkeren. We lezen direct ervoor in vers 13 dat Johannes de Doper gevangen is genomen, overgeleverd. Want die predikte ook, zie hoofdstuk 3. Maar die heeft satan uitgeschakeld, gevangen laten nemen. En direct hiervoor in hoofdstuk 4, heeft satan Jezus driemaal verzocht. Driemaal geprobeerd ten val te brengen. Geprobeerd te verhinderen dat Jezus het werk van Johannes zou overnemen. Geprobeerd te voorkomen dat er gepredikt zou worden. Maar het gaat toch gebeuren: satan heeft het nakijken. Van toen aan begon Jezus te prediken. Zo belangrijk is het prediken, preken. Dat geeft Jezus aan door van toen af te gaan preken: dit is het licht. Dat geeft satan aan doordat hij heeft gedaan wat hij kan om het te verhinderen.

Zouden wij dat ook zo beseffen? Is dat geen oproep aan de kerk en de christenheid in onze tijd. Om niet te beknibbelen op de prediking. Want nog is de duivel daarop gespist: om de prediking weg te dringen of er afbreuk aan te doen. De prediking moet korter en visueller. Meer een thema behandeling zijn. Meer een gedachtenduwkje. Meer een dialoog vorm. Of hele discussies over beleid en liturgie worden opgezet, die de aandacht van de preek vandaan halen. Waardoor er gepraat en gepraat word over wat de gemeente hiervan vind of daarvan, en over de preek praat niemand meer. Wat mogen we dankbaar zijn dat we daarvoor bewaard blijven. Wat hebben we dat te bewaken voor de toekomst ook.

Maar als dan de prediking er zijn mag onder ons, dan juist die oproep. Aan predikanten en kerkenraden: beseffen we het belang ervan? Zoeken we naar de zuivere prediking? Laten we het Woord door ons heengaan? Bereiden we de prediking biddend voor? Is er het besef dat het gevecht tussen licht en duister nu plaatsvindt? Dat we wandelen aan de frontlinie van satans rijk en Christus' rijk?

En als de duivel de prediking niet kan voorkomen, dan zal hij proberen de prediking zonder vrucht te laten zijn. Beseffen we dat als gemeente? Als de prediking ons niet bekeert, dan zal niets het doen. Zijn we biddend voorbereid? Smekend om vrucht? Toen we gisterenavond naar bed gingen, vanmorgen opstonden? In het stil gebed toen ik onder aan de kansel stond? En onder de preek nu, zijn wij waakzaam? Waakzaam om het op te nemen, om het te bewaren, om het te overdenken? Waakzaam, tegen afleiding, tegen afdwaling. Waakzaam tegen tegenspraak in je gedachten, tegen de ingeving, ja, dat hoor ik nou wel, maar.... Als we thuiskomen alert dat we niet alles kwijtraken, zijn we dan overdenkend en biddend om zegen? Als satan de prediking niet heeft kunnen verhinderen,

dan zal hij willen verhinderen dat het vruchtdraagt.

Want de prediking is iets bijzonders. Dat blijkt uit het woord dat ervoor gebruikt wordt. Dat was een woord dat het werk aangaf van een speciale gezant van de koning. De heraut. Die ging mee met de koning, met het leger in oorlogstijd. En als dan de koning met zijn leger de oorlog gewonnen had, dan stuurde de koning zijn heraut terug naar de hoofdstad. En die heraut ging het goede nieuws verkondigen. De koning heeft gewonnen! Hij is overwinnaar. Hij komt eraan. Als hij straks de straten van de stad binnenrijdt, geeft hem eer, huldig hem, wees bereid om hem te verheerlijken. Dát woord neemt Jezus op, het hele Nieuwe Testament op. Want de Koning dat is Jezus. Die gestreden heeft. Gestreden met satan. Satan die de wereld in zijn greep heeft. Heel de mensheid in beheer heeft. Jezus heeft gestreden. Getsemané en op Golgotha. En Hij heeft hem overwonnen. De Koning is Overwinnaar. En als Overwinnaar komt Hij weder. En de prediker gaat vooruit en kondigt Zijn komst aan. Jezus komt als Overwinnaar terug. Wees bereid voor Hem. Wees gereed Hem te eren en hulde te betonen.

2 wat de prediking is

En van daaruit begrijpen we ook wat Jezus preekt: bekeert u. Om Hem als Hij komt op de wolken als grote Overwinnaar eer en hulde te kunnen geven is dat nodig: bekeert u

Dat houdt in als we het letterlijk bezien: een verandering een omkering van denken. 180 graden andere gezindheid en gevoelens. Vroeger zei men wel: lasten moeten lusten worden en lusten moeten lasten worden. Lasten: God zoeken, bidden, Bijbellezen, naar de kerkgaan, jezelf verloochenen, tijd voor de HEERE en Zijn dienst besteden. Het is van nature een last. Laat dat een lust worden. Liefde, graag, hoe meer hoe liever. En de lusten: de zonden, eerezucht, hebzucht, jaloezie, erotiek, het worden lasten, berouw, walging, schaamte voel je eronder. Dus niet alleen dat je iets doet, maar dat je het graag doet, niet alleen dat je iets niet meer doet, maar dat je iets niet meer verlangt te doen omdat je ervan gruwet.

Kijk dat is bij je vader of moeder niet zo. Als je moeder vraagt of je wil stofzuigen, ik noem maar wat, nou ja als jij dan maar de stofzuiger pakt en aan het werk gaat, prima. Of je dat mopperend doet en loopt in jezelf te schelden, of met de gedachte, nou dan is de volgende paar keer mijn broertje tenminste aan de beurt heeft die wat in te halen, het wordt gestofzuigd. Misschien merkt je moeder niet eens hoe je het doet, want je houdt het achter je kiezen. Maar de Heere vraagt en ziet het hart aan.

Dat geeft dus aan dat bekering meer is dan verandering. Kijk, het wil nog wel eens lukken om een bepaalde verandering in je leven tot stand te brengen. Een zondige gewoonte geef je op en je leven krijgt een nieuw patroon. Iemand gaat niet meer naar discotheek en kroeg, iemand gaat twee keer per zondag naar de kerk. Naar de buitenkant toe wisselt je leven van spoor. Dat is goed, maar hoeft geen vrucht van bekering te zijn.

Wel is het zo dat de HEERE dikwijls begint, eigenlijk altijd met concrete dingen. Vaak wijst de Heere eerst één zonde aan. Die je het meest na aan het hart ligt. Eén zonde waarvan Hij zegt: bekeer je. Want het is je afgod. Voor de één zijn werk, voor de ander zijn sport, voor iemand anders zijn zaterdagavond besteding, of popmuziek, of je vul maar in: waarvan de HEERE ziet: het is zonde, je wilt het voor Mij niet opgeven. Het is je afgod. Haat het en laat het. Bekeer je! Neem dat serieus. Of één zonde concreet: je drift, je pornografie, je hebzucht en eerzucht, je roddelen. Haat het en laat het, bekeer je. Of; bekeer je, lees elke dag trouw in de Bijbel, bid elke dag drie keer, houd elke dag stille tijd, wees elke zondag uitgerust, getuig van Mijn Naam, belijd Mij voor de mensen. En steeds komt het er niet van en schiet het weer bij in. Bemin het en begin het. Bekeer je.

En daar zit aandrang achter: want de Heere zegt in Zijn Woord, zo deed Johannes de Doper dat ook: de bijl ligt aan de wortel van de boom. Elke boom die geen vrucht voortbrengt wordt uitgehouwen en in het vuur geworpen. Bekering is nodig. Het is je bekeren, of verloren gaan. Het is zonder bekering met je zonden verloren gaan, of door bekering ten hemel ingaan.

Nu onderstrepen we nog eens dat de prediking hierover spreekt als een bevel. 'Bekeert u.' Daar blijkt in elk geval uit: dat de HEERE het wil. Hij beveelt het zelfs. Dus Hij maakt duidelijk wat Hem behaagt: dat ieder die het hoort zich bekeert en leven zal. Dat Hij geen lust heeft in de dood van de zondaar, maar daarin dat die zich bekeert en leeft. Want Hij beveelt het Zelf. Dan staat Hij er dus helemaal achter. Want als iemand je iets beveelt, dan krijg je natuurlijk geen straf als je het doet. Als je meester je beveelt het schoolplein op te ruimen, dan krijg je natuurlijk geen straf als je dat doet, hij heeft het je zelf opgedragen. Nou, de Heere heeft het ons Zelf opgedragen: bekeer je. Dus wie zou mogen twijfelen of de Heere zijn of haar bekering wel wil....? En wat heeft de Heere graag dat iemand leert bidden: Heere, bekeer mij.

Hij beveelt het. En we vergelijken dat nou maar met een pijl. Een pijl gericht op je leven, op ons aller leven. En een pijl kun je ontwijken. Opzij springen. Niet voor mij bedoeld. Nee, nu nog niet, straks. Je springt opzij en laat je niet raken.

Je kunt een pijl ook opvangen. En gaan bekijken. Wat is het voor een pijl, is het wel een goeie pijl. Prima, dat het gezegd word: bekeer je, eindelijk eens radicaal. Of: is dat wel een goeie pijl: want je kunt je toch niet bekeren. Ik vind die pijl..... Dan raakt die pijl je ook niet, je vangt hem op en beoordeelt hem.

Maar, gemeente raakt die pijl u? Daar in je leven, daar, of daar, en daar. De Heere beveelt: bekeert u. Ik wil het; het behaagt Mij als dat gebeurt. Anders zul je eeuwig sterven in je onbekeerdheid. En zo trekt Hij zondaren tot Zich! Dat bevel is het koord waarmee Hij zondaren tot Zich trekt. Tot Zich trekt. Hij Die met Zijn bloed en Geest vernieuwt. Die het je laat merken: ik moet me bekeren, ik mag me bekeren, maar ik kan het niet. En ik ga anders over Jezus denken. Ik ga Jezus zien als mijn Toevlucht en mijn Verlosser. Hij kan met Zijn bloed en Geest bekeren. Hij neemt zondaren aan die zo onbekeerd zijn als steen. En Hij neemt zondaren aan in genade. En dat verandert mensen echt. Dat bekeert mensen. Het zicht op de Heere Jezus. En die wederliefde verandert harten. Wederliefde tot Hem doet zonden haten en berouw hebben. Wederliefde tot Hem doet verlangen en in Gods wegen wandelen. Zo trekt Hij zondaren tot Zich. Voor het eerst, maar ook opnieuw. Omdat mijn natuur geneigd blijft tot zonde, geneigd blijft heel wat te denken van mijn gerechtigheden, daarom is dat koord steeds weer nodig om me weer terug te trekken. En hoe langer hoe meer beleef je, wat een wonder, dat U weer riep. Dat U weer terugtrok. Het bevel is het koord waarmee Hij zondaren in het nauw brengt: ik moet, ik mag me bekeren, maar ik kan het niet, Heere, red mij, opdat ik niet verloren zal gaan. De vraag is niet wat ik er mee kan doen, maar wat de Heere ermee wil en kan doen.

Dan blijven er altijd twee open einden over: als ik mij niet bekeerd heb. Ik leef in mijn zonden, ik steun op mijn gerechtigheden. Dan ga ik verloren, zonder bekering is er geen zaligheid. En dat door eigen schuld: ik wilde niet, ik werd geroepen, ik werd bevolen, maar ik heb niet gewild. En elke roep getuigt tegen mij in de hel.

Als ik mij bekeerd heb. Tot Christus gekomen ben en mijn zonden verfoei en begeer dicht bij hem te leven. Dan is dat door Zijn genade. Dan is dat door Zijn Geest. Die van dood levend maakte, van onwillig gewillig, van vijandig vluchten tot Hem. Alleen aan Hem te danken. Ik zal zalig worden.

3 waarom is er de prediking?

Want het koninkrijk der hemelen is nabij gekomen. Kijk, wij

hebben soms een heel verkeerde voorstelling van zaken en een totaal verkeerde indruk van Gods wegen en werken. Want het zou zomaar kunnen zijn dat we eigenlijk niet zo houden van zo'n prediking die maar zegt: bekeert u. Dat is maar lastig, en irriteert ons soms. Nooit met rust gelaten, altijd wat aan te merken: bekeert u. Wij hebben het niet zo op dat bekeert u, bekeert u. Het is makkelijker om te horen: het zit wel, goed het komt wel goed. En niet te veel commentaar op je levensstijl en niet dat gewroet in je innerlijk of je wel berouw hebt. Met rust gelaten worden.

Of aan de andere kant: het is makkelijker om alleen te horen: je kunt je niet bekeren. Dat moet God doen. En je moet wachten of de HEERE wil doen en zal doen. Dat is de vraag. Dat is het punt: wil de HEERE je bekeren. En dat geeft ook een rust. Zolang de Heere mij niet bekeert, moet ik en ik wel rustig blijven die ik ben en blijven leven zoals ik leef.

Een totaal verkeerde voorstelling van zaken. Een totaal verkeerde indruk van de prediking. Want weet u, het is zo'n zegen dat de Heere zegt: bekeert u. Want de Heere zegt dat en kan dat zeggen want het koninkrijk der hemelen is nabij gekomen. Het koninkrijk der hemelen. Dat is een koninkrijk waarover Jezus veel vertelt heeft in zijn leven. In het Mattheus Evangelie met name. Dat is een koninkrijk van zaligheid. Zalig zijn zij die daarin wonen die daarvan onderdaan zijn. Nu in beginsel en straks volkomen. Het is een Koninkrijk van heiligheid en zuiverheid. Van vrede met God en met het volk dat bij dat rijk behoort. Het is een koninkrijk dat is als een parel, een schat, een bruiloft. Zo groot van waarde en vreugde. Het is een koninkrijk dat hier en nu niet goed te onderscheiden is, waar kaf en koren is, wat niet door mensen streng af te bakenen is, dat zal straks pas zijn. Dan is duidelijk wie er bij horen en dan horen zij er ook duidelijk bij, zonder smet of gebrek meer. Het is een koninkrijk en dat is wel het mooiste: van vergeving. De poort van dat rijk is de poort van vergeving. Dat is de ingang, daardoor is er ingang. Daardoor kunnen zondaren daar toch nog inkomen. Al hebben ze hun leven lang schuld op schuld gestapeld dan kan het nog: want vergeving is de poort.

En bekering is nodig, want anders is dat koninkrijk een verstikking voor me. Een kwelling. Dan voel ik me er als een vis op het land. Al die heiligheid en liefde ik stik erin. Ja als ik onbekeerd ben, dan zou ik het liefst zo snel mogelijk uit de hemel weglopen stel ik dat ik er kon komen. Want wij zijn helemaal niet erop uit om Hem eer te geven en hulde te brengen. Wij zijn als een hoefijzer. Gericht op onszelf. Om onszelf eer te geven en hulde te brengen. Ons inzicht, onze talenten, onze driften en

genoegens, ons intellect, onze plannen, die willen we eren en hulde brengen. Zo verdorven en verworden zijn wij. Daarom: bekeert u!

En nu is dat koninkrijk nabij gekomen. Nabij in afstand kun je denken. Het is in de buurt. Nabij in tijd kun je ook denken. Het komt eraan. Het zal niet lang meer duren of het breekt door naar de heidenvolken. En hoe komt dat, dat het koninkrijk der hemelen nu nabij is? Omdat de Koning is gekomen. Jezus Zelf. Hij zal dat rijk gaan funderen. Hij zal zonde verzoenen en de wet vervullen. Hij zal een rijk funderen op recht en gerechtigheid, op gehoorzaamheid aan God. En nu, nu is dat rijk nabij. Daarom kan er gezegd worden: bekeert u! er is een tijd geweest, eeuwen lang, dat er in Israel geen profeet meer had gesproken. Dat de roep: bekeert u niet klonk. Met andere woorden, toen liet God het volk zijn gang gaan. Toen gooide Hij het touw niet uit om ze weer terug te trekken. Dat is wat: als je niet meer hoort: bekeer je. God laat je gaan.... God laat je onaangesproken.... Hij laat je wegdrijven, verder en verder.... Dan ga je zeker verloren. Dan is het pas echt erg....

Het is zo'n zegen als het klinkt: bekeer je. Want Mijn rijk is nabij. Vergelijk het met mensen op een onbewoond eiland. Mensen die schipbreuk hebben geleden en zwaar gewond zijn aangespoeld op dat eiland. Ze zijn er slecht aan toe. Ze kunnen niet meer van het eiland af. Ze kunnen niet meer door het water waden om naar diepere plaatsen te komen. En stel dat ze het zouden kunnen, ja dat helpt niks. Als er geen schip langskomt om hen mee te nemen kunnen ze wel klaar staan, maar dat baat niks. Totdat er een schip in aantocht is, een reddingsboot en dan klinkt het: maak u klaar. Wij komen. En wij brengen u in ons schip. Heerlijk, die roep: maak u klaar. Weest bereid.

Het is zo'n zegen als het koninkrijk der hemelen zo dichtbij is dat we kunnen horen: bekeert u. . En zo komt die prediking overal: Jezus preekt zo in Galilea, het heidendom met zijn zondige gewoontes. Johannes de Doper preekte bij de Jordaan in Judea, waar vooral en ook farizeen kwamen. En in Openbaringen 2 en 3, de 7 brieven, klinkt het weer, tot de hele gemeente. Bekeert u. Stop met uw eigen denken en doen en kom tot Christus. Het Koninkrijk is nabij. En de Koning haalt zondaren op en maakt ze gereed door Zijn bloed en Geest. Wat een zegen: de redding is nabij. Ik hoef niet voor eeuwig in donker te blijven en verloren te gaan, ik word geroepen tot behoud en redding. De vraag is niet: wat kan ik met die oproep doen? Maar: wat kan christus ermee doen? En dat is: van dood levend maken, van vriend tot vijand maken. Dan leer je zeggen en ervaren: Heere, wat een wonder, roept U ook mij? Dat u ook mij op het oog hebt en niet aan mijn lot overlaat. Wat een wonder, wat een zegen, wat een voorrecht.

Dat roept ook om haast. Want dat rijk blijft niet zo nabij. Die poort van vergeving blijft niet openstaan. Die gaat een keer dicht. Dat schip dat vaart weer een keer weg. En wie dan achterblijft blijft voorgoed achter. De prediking, het koninkrijk van God gaat eens weer van ons weg. In ons sterven, bij de wederkomst. En binnen is dan binnen. Door genade, voor altijd in mijn element van heiligheid en liefde. En buiten is buiten. Voorgoed, voor eeuwig. En als er nou geen redding was geweest, geen koninkrijk nabij was gekomen dan zou het niet zo erg geweest zijn als nu: er was een koninkrijk der hemelen, het was nabij, ik ben geroepen, maar ik heb voor de open deur geweigerd in te gaan.....

Bekeert u, bekeert u, want waarom zoudt gij sterven?

Amen